EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 20.5.2020
COM(2020) 507 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Irlands nationella reformprogram 2020 med avgivande av rådets yttrande om Irlands stabilitetsprogram 2020

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Irlands nationella reformprogram 2020 med avgivande av rådets yttrande om Irlands stabilitetsprogram 2020

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken[1], särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser[2], särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

(1) Den 17 december 2019 antog kommissionen den årliga strategin för hållbar tillväxt, som inledde 2020 års europeiska planeringstermin för samordning av den ekonomiska politiken. I den togs vederbörlig hänsyn till den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 17 november 2017. Den 17 december 2019 antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, även rapporten om förvarningsmekanismen, enligt vilken Irland var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet.

(2) Landsrapporten 2020 för Irland[3] offentliggjordes den 26 februari 2020. Den innehöll en bedömning av hur väl Irland hade lyckats med de landsspecifika rekommendationer som rådet antog den 9 juli 2019[4], med uppföljningen av tidigare års rekommendationer och med sina nationella Europa 2020-mål. Den innehöll också en fördjupad granskning enligt artikel 5 i förordning (EU) nr 1176/2011, vars resultat också

[1] EUT L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] EUT L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] SWD(2020) 506 final.
[4] EUT C 301, 5.9.2019, s. 117.

offentliggjordes den 26 februari 2020. Av analysen drog kommissionen slutsatsen att Irland har makroekonomiska obalanser. Obalanserna gäller framför allt stora stockar av offentliga och privata skulder samt nettoutlandsskulden.

(3) Den 11 mars 2020 klassificerade Världshälsoorganisationen officiellt covid-19-utbrottet som en global pandemi. Pandemin är en allvarlig folkhälsokris för invånare, samhällen och ekonomier. Den leder till hårt ansatta hälso- och sjukvårdssystem, störningar i de globala leveranskedjorna, volatilitet på finansmarknaderna, kraftigt minskad konsumentefterfrågan och negativa effekter för olika sektorer. Den hotar människors arbeten och deras inkomster liksom företagens verksamheter. Pandemin har lett till en kraftig ekonomisk chock som redan har fått allvarliga återverkningar inom EU. Den 13 mars 2020 antog kommissionen ett meddelande[5] om en samordnad ekonomisk reaktion på krisen, omfattande alla aktörer på nationell nivå och unionsnivå.

(4) Flera medlemsstater har utlyst undantagstillstånd eller vidtagit nödåtgärder. Nödåtgärderna bör vara strikt proportionella, nödvändiga, tidsbegränsade och i linje med europeiska och internationella standarder. De bör vara föremål för demokratisk tillsyn och oberoende rättslig prövning.

(5) Den 20 mars 2020 antog kommissionen ett meddelande om aktivering av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten[6]. Klausulen, som fastställs i artiklarna 5.1, 6.3, 9.1 och 10.3 i förordning (EG) nr 1466/97 och artiklarna 3.5 och 5.2 i förordning (EG) nr 1467/97, underlättar samordningen av budgetpolitiken under en allvarlig konjunkturnedgång. I meddelandet framför kommissionen till rådet att man bedömer att det rådande läget med en allvarlig konjunkturnedgång till följd av covid-19-pandemin innebär att villkoren för att aktivera undantagsklausulen är uppfyllda. Den 23 mars 2020 godkände medlemsstaternas finansministrar kommissionens bedömning. Aktiveringen av den allmänna undantagsklausulen medger en tillfällig avvikelse från anpassningsbanan mot det medelfristiga budgetmålet, förutsatt att detta inte äventyrar hållbarheten i de offentliga finanserna på medellång sikt. När det gäller den korrigerande delen kan rådet, på rekommendation av kommissionen, även besluta att anta en reviderad finanspolitisk strategi. Den allmänna undantagsklausulen innebär inte att stabilitets- och tillväxtpaktens förfaranden avbryts. Det ger medlemsstaterna möjlighet att avvika från de budgetkrav som normalt skulle gälla samtidigt som kommissionen och rådet kan vidta de nödvändiga politiska samordningsåtgärderna inom ramen för pakten.

(6) Det krävs fortsatta åtgärder för att begränsa och bekämpa smittspridningen, stärka de nationella hälso- och sjukvårdssystemens resiliens och mildra de socioekonomiska konsekvenserna genom stödåtgärder till företag och hushåll samt för att säkerställa adekvata arbetsmiljöförhållanden så att den ekonomiska verksamheten kan återupptas. Unionen bör använda alla tillgängliga verktyg för att stödja medlemsstaternas insatser inom dessa områden. Samtidigt bör medlemsstaterna och unionen samarbeta för att utforma de åtgärder som krävs för både en återgång till samhällen och ekonomier som fungerar normalt och till en hållbar tillväxt, där bland annat den gröna och digitala omställningen integreras och man drar nytta av lärdomarna från krisen.

(7) Covid-19-krisen har visat på den inre marknadens flexibilitet när det gäller att anpassa sig till extraordinära situationer. För att säkerställa en snabb och smidig övergång till återhämtningsfasen och en snabb och smidig återgång till fri rörlighet för varor,

[5] COM(2020) 112 final.
[6] COM(2020) 123 final.

tjänster och arbetstagare måste dock de extraordinära åtgärder som hindrar den inre marknaden från att fungera normalt upphöra så snart de inte längre behövs. Den nuvarande krisen har visat att det behövs krisberedskapsplaner inom hälso- och sjukvården, bl.a. bättre inköpsstrategier, diversifierade leveranskedjor och strategiska reserver av viktig utrustning. Det är centrala faktorer för arbetet med att ta fram mer omfattande krisberedskapsplaner.

(8) Unionens lagstiftare har redan ändrat de relevanta regelverken[7] för att ge medlemsstaterna möjlighet att mobilisera alla outnyttjade resurser från de europeiska struktur- och investeringsfonderna så att de kan hantera de extraordinära konsekvenserna av covid-19-pandemin. Ändringarna kommer att öka flexibiliteten och förenkla och effektivisera förfarandena. För att minska pressen på kassaflödena kan medlemsstaterna också använda en medfinansieringsgrad på 100 % från unionsbudgeten under räkenskapsåret 2020–2021. Irland uppmanas att fullt ut utnyttja dessa möjligheter för att hjälpa sina hårdast drabbade invånare och sektorer.

(9) Pandemins socioekonomiska konsekvenser kommer sannolikt att drabba regionerna i Irland olika på grund av olika specialiseringsmönster. Detta innebär en betydande risk för ökande regionala skillnader i Irland. I kombination med risken för en tillfällig upplösning av konvergensprocessen mellan medlemsstaterna krävs i den nuvarande situationen riktade politiska insatser.

(10) Den 21 april 2020 lade Irland fram sitt nationella reformprogram för 2020 och den 30 april 2020 sitt stabilitetsprogram för samma år. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas.

(11) Irland omfattas för närvarande av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del och av skuldkriteriet.

(12) Enligt konvergensprogrammet för 2020 planerar regeringen att försämra det samlade saldot i de offentliga finanserna från ett överskott på 0,4 % av BNP för 2019 till ett underskott på 7,4 % av BNP för 2020. Underskottet väntas uppgå till 4,1 % av BNP 2021. Den offentliga skuldkvoten minskade till 58,8 % under 2019, men väntas enligt stabilitetsprogrammet för 2020 öka till 69,1 % under 2020. De makroekonomiska och offentligfinansiella utsikterna påverkas av den höga graden av osäkerhet till följd av covid-19-pandemin.

(13) Som en reaktion på covid-19-pandemin, och som del av en samordnad EU-strategi, har Irland antagit budgetåtgärder för att öka kapaciteten i hälso- och sjukvårdssystemet, begränsa smittspridningen och hjälpa de hårdast drabbade invånarna och branscherna. Enligt stabilitetsprogrammet för 2020 uppgick de budgetåtgärderna till 2,0 % av BNP. Åtgärderna omfattar sysselsättnings- och arbetslöshetsstöd under tolv veckor (cirka 1,4 % av BNP) och ytterligare utgifter för att öka hälso- och sjukvårdsystemets kapacitet och tillgänglighet (cirka 0,6 % av BNP). Irland har dessutom aviserat åtgärder som, även om de inte omedelbart påverkar budgeten, kommer att stödja

[7] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/460 av den 30 mars 2020 om ändring av förordningarna (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013 och (EU) nr 508/2014 vad gäller särskilda åtgärder för att mobilisera investeringar i medlemsstaternas hälso- och sjukvårdssystem samt i andra sektorer av deras ekonomier som reaktion på covid-19-utbrottet (Investeringsinitiativ mot effekter av coronavirus) (EUT L 99, 31.3.2020, s. 5) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/558 av den 23 april 2020 om ändring av förordningarna (EU) nr 1301/2013 och (EU) nr 1303/2013 vad gäller särskilda åtgärder för att tillhandahålla extraordinär flexibilitet vid användningen av de europeiska struktur- och investeringsfonderna för att hantera covid-19-utbrottet (EUT L 130, 24.4.2020, s. 1).

likviditeten i företagen, som i stabilitetsprogrammet för 2020 uppskattas till 0,3 % av BNP. Dessa åtgärder gäller kreditgarantier och olika låneordningar, tillfälligt avskaffande av förseningsräntor och straffavgifter för arbetsgivare, tillfälligt avskaffande av skuldindrivning och betalningsuppskov på upp till tre månader för företagslån. Den 2 maj 2020 aviserade regeringen ett nytt paket med låne- och kapitalstödsåtgärder för företag, som uppgår till cirka 2 % av BNP, som inte ingick i stabilitetsprogrammet 2020 eller kommissionens prognos. Sammantaget ligger de åtgärder som Irland har vidtagit i linje med riktlinjerna i kommissionens meddelande om en samordnad ekonomisk reaktion på covid-19-utbrottet. Ett fullständigt genomförande av dessa åtgärder, följt av en omläggning av finanspolitikens inriktning mot en välgenomtänkt offentligfinansiell ställning på medellång sikt när det ekonomiska läget medger detta, kommer att bidra till att bevara hållbarheten i de offentliga finanserna på medellång sikt.

(14) Enligt kommissionens vårprognos 2020 beräknas Irlands saldo i de offentliga finanserna vid ett antagande om oförändrad politik uppgå till -5,6 % av BNP 2020 och -2,9 % 2021. Den offentliga skuldkvoten beräknas uppgå till 66,4 % av BNP 2020 och till 66,7 % 2021.

(15) Den 20 maj 2020 utfärdade kommissionen en rapport i enlighet med artikel 126.3 i fördraget på grund av att Irland planerar att överträda underskottsgränsen på 3 % av BNP 2020. Sammantaget visar denna analys att underskottskriteriet enligt definitionen i fördraget och i förordning (EG) nr 1467/1997 inte är uppfyllt.

(16) Covid-19-utbrottet drabbade Irland värst under första halvan av 2020 och satte hälso- och sjukvårdssystemet under tryck. Irland införde brådskande åtgärder för att stärka hälso- och sjukvårdssystemet liksom restriktioner för att minska smittspridningen, vilket på ett mycket kännbart sätt har inskränkt den ekonomiska aktiviteten i vissa branscher. Dessutom har regeringen vidtagit många olika ekonomiska åtgärder för att lindra coronakrisens konsekvenser i möjligaste mån. De omfattar bland annat ordningar för lönesubventioner för att bevara arbetstillfällen, sociala förmåner, tillfälliga förbud mot hyreshöjningar och vräkningar, samt likviditets- och kreditstödsåtgärder för företagen. Även om dessa åtgärder ska mildra den ekonomiska chock som pandemin har lett till, är risken för stora produktionsbortfall, konkurser och insolvens, ökad arbetslösheten och fler människor som riskerar fattigdom fortsatt stor.

(17) Redan före covid-19-pandemin arbetade sjukhusen med nästan full kapacitet och med en beläggningsgrad för vårdplatser inom akutvården som var bland de högsta i OECD-länderna. Det beror främst på att det saknas allmän primärvård och en stor användning av sjukhusvård. Problem med att rekrytera och behålla sjuksköterskor har lett till brist inom vissa regioner och sjukhus. Utbudet på långvarig vård och omsorg i hemmet har varit för litet och är ingen lagstadgad rätt, med strategier som uppmuntrar till institutionsvård. Covid-19 har satt hälso- och sjukvårdssystemet under ett tryck utan motstycke. Snabba akutåtgärder har satts in för att öka sjukhusens kapacitet och tillfälligt tillhandahålla allmän hälso- och sjukvård. Men på medellång sikt måste Irland ändå ta itu med hälso- och sjukvårdssystemets strukturellt begränsade effektivitet, flexibilitet, resiliens och tillgänglighet. Den långtgående reformen Sláintecare ska enligt planerna leda till allmänt tillgänglig och hållbar hälso- och sjukvård. Planerna om hur reformen ska genomföras är ännu vaga. Att slå fast tydliga milstolpar och måldatum och en solid tillsynsram kan bidra till att allmän hälso- och sjukvård snabbt kan införas. Genomförande av reformerna för långvarig vård och omsorg, t.ex. nya sätt att arbeta i samhället genom stöd till vård i hemmet och en omorganisation av vårdresurserna, skulle kräva en kartläggning av vilka resurser som

finns, prognoser om den växande efterfrågan framöver och en analys av vad som saknas, följt av en plan för genomförandet.

(18) Enligt kommissionen senaste prognos väntas arbetslösheten öka till 7,4 % under 2020 och sedan sjunka något, till 7 % 2021. Regeringen har i hög grad använt sig av politiken för inkomst- och sysselsättningsstöd som reaktion på pandemin, främst ordningar för korttidsarbete, som bör fortsätta att snabbt tillämpas och utökas. Det relativt höga antalet personer som bor i hushåll med låg arbetsintensitet kräver ytterligare satsningar på individanpassade aktiveringsstrategier. De problem som Irland har med fattigdom och kvaliteten på och stödet till sysselsättning, också till personer med funktionsnedsättning, finns kvar och de kommer troligen att förvärras av coronakrisen. Det aktuella läget kräver, i samarbete med arbetsmarknadens parter, fortsatta satsningar på kompetensutveckling och omskolning för att tillgodose arbetsmarknadens ändrade behov och förbereda arbetskraften på klimat- och energiomställningen och övergången till en cirkulär ekonomi. Kompetensbrist har identifierats i bostadssektorn, men andra sektorer kan få brist då omställningen går framåt. Mot bakgrund av coronakrisen är det viktigt att se till att digitaliseringen av utbildning och arbete inte ökar utbildningsskillnader och den sociala ojämlikheten.

(19) Regeringen har vidtagit olika åtgärder för att stödja bostadsutbudet, vilket har bidragit till att antalet färdiga bostäder ökade med nästan 40 % i två år före september 2019. I kombination med effektiva makrotillsynsverktyg verkar detta ha bidragit till att bromsa bostadsprisökningarna. Men antalet färdiga bostäder är fortfarande lägre än efterfrågan. Att ha råd med sitt boende är ett problem för många hushåll och hyrorna ökar ständigt. Förbättrad infrastruktur i kombination med samhällsplanering kan vara en viktig faktor för att öka bostadsutbudet. Kan man dessutom lösa de administrativa problemen med böterna för oanvänd tomtmark skulle detta i slutändan kunna förbättra tillgången på bostäder till rimliga priser på medellång sikt. Bristen på subventionerat boende är ett fortsatt problem när det gäller att främja inkludering, också av de mest utsatta. På senare tid har åtgärder gjort att antalet subventionerade bostäder har ökat snabbare, men cirka 68 700 hushåll stod fortfarande kö till ett subventionerat boende i Irland i december 2019. Det krävs ytterligare insatser för att täcka behoven hos dem som står i kön i dag och potentiella nya sökande. Bland de cirka 10 000 personer som är registrerade som hemlösa i Irland är 3 500 barn. Det är oroande med tanke på de potentiella riskerna för större ojämlikhet, kronisk fattigdom och social utestängning. Ensamstående med barn finns bland de grupper som främst är drabbade av hemlöshet. De stora skillnaderna mellan regioner och städer kvarstår, där 69 % av alla hemlösa vuxna finns i Dublin med omnejd.

(20) Det inhemska banksystemet är en viktig källa till likviditet för de irländska företagen. Att snabbt få lån kan vara en utmaning för små och medelstora företag och för dem som inte har någon säkerhet eller en redan upparbetad relation med en långivare. På senare tid har småföretagens tillgång till banklån dessutom hämmats av höga räntor. De irländska myndigheterna och bankerna har vidtagit flera åtgärder för att mildra företagens och hushållens ekonomiska problem. Det är viktigt att de här åtgärderna skapar den likviditet som behövs och främjar hållbara omstruktureringslösningar för låntagare vars ekonomiska problem är helt kopplade till utbrottet, och som därför kan väntas bli lönsamma igen efter övergångsperioden. Bara ett sådant balanserat tillvägagångssätt kan hjälpa företagen och hushållen att ta sig igenom sina tillfälliga problem utan att urholka den (redan svaga) lönsamheten och undergräva de framsteg som Irland har gjort på senare år när det gäller att förbättra banksektorns finansiella

stabilitet. Vid utformningen och genomförandet av åtgärderna måste banksektorns motståndskraft beaktas.

(21) För att underlätta den ekonomiska återhämtningen kommer det att vara viktigt att tidigarelägga mogna offentliga investeringsprojekt och främja privata investeringar, bland annat genom relevanta reformer. Omstarten av ekonomin kräver att Irland går vidare med sina långtgående miljö-, klimat-, energi- och infrastrukturinvesteringar. Irland släpar efter när det gäller utfasningen av fossila bränslen. Utsläppen av växthusgaser från transporter och byggnader är stora och fortsätter att öka. Irland kommer inte att klara sina 2020-mål för energieffektivitet och förnybar energi. Irland är beroende av energiimport och är bland de medlemsstater som har de högsta elpriserna, vilket kan ha negativa effekter på både miljön och företagens konkurrenskraft. Irlands omställning till en klimatneutral ekonomi kommer att kräva avsevärda privata och offentliga investeringar under lång tid, i t.ex. förnybar energi, elinfrastruktur, energieffektivitet och hållbara transporter. Klimathandlingsplanen är ett trovärdigt initiativ för att vända på den uppåtgående utsläppstrenden. Det kommer att krävas att planens strategier och åtgärder genomförs effektivt och på ett varaktigt sätt för att omsätta ambitionerna i konkreta resultat. Programplaneringen för Fonden för en rättvis omställning för perioden 2021–2027 kan hjälpa Irland att hantera en del av de utmaningar som omställningen till en klimatneutral ekonomi innebär, särskilt inom de områden som anges i bilaga D till landsrapporten. Detta skulle ge Irland möjlighet att på bästa sätt använda fonden.

(22) Irlands arbete med att minska skillnaderna i produktivitet mellan de utländska och inhemska sektorerna går fortfarande långsamt. Direkt stöd via innovationsfonden för omstörtande teknik för samarbete mellan företag och offentliga forskningscentrum, t.ex. genom samarbetsprojekt med näringslivet, däribland små och medelstora företag, och forskningsorgan är välkommet. Trots att Irland ger relativt stora belopp i offentligt stöd till företag utgår stödet i form av en ordning för skatteavdrag för forskning och utveckling, som tenderar att gynna större, utlandsägda företag och har begränsad effekt när det gäller att förbättra produktiviteten i de lokala irländska företagen. Future Jobs Ireland samlar viktiga åtgärder som kan hjälpa till att ta itu med svagheter i den inhemska ekonomin, särskilt initiativ som ska stärka produktiviteten i de inhemska företagen, i synnerhet de små och medelstora företagen. Det är viktigt att dessa åtgärder vidtas på ett effektivt sätt. Krisen har också accentuerat de små och medelstora företagens digitaliseringsbehov, framför allt lösningar för distansarbete, utbildning av arbetstagare och it-säkerhet. Digital infrastruktur är avgörande för att främja de små och medelstora företagens digitalisering och entreprenörskap. Ultrasnabbt bredband är bara tillgängligt för 5 % av fastigheterna på landsbygden, vilket är en mycket lägre andel än EU-genomsnittet på 29 %, och Irland är också det dyraste landet i EU när det gäller fast bredband. Man har ingått ett avtal om stora offentliga investeringar inom den nationella bredbandsplanen för att åtgärda skillnaderna i infrastruktur och det är därför viktigt att noggrant följa och säkra en snabb utbyggnad av nätet för ultrasnabbt bredband som får offentligt stöd, särskilt på landsbygden.

(23) Att ta itu med aggressiv skatteplanering är centralt för att göra skattesystemen effektivare och mer rättvisa, vilket bekräftas i 2020 års rekommendation för euroområdet. Skattebetalarnas aggressiva skatteplanering får spridningseffekter mellan medlemsstaterna och kräver att EU-lagstiftningen kompletteras med samordnade nationella åtgärder. Irland har vidtagit åtgärder mot metoderna för aggressiv skatteplanering genom att genomföra de internationella och europeiska initiativ som

man tidigare kommit överens om och vidtar dessutom vissa ytterligare nationella åtgärder. Men den höga andelen royaltyer och utdelningar i förhållande till BNP tyder på att Irlands skatteregler används av företag som ägnar sig åt aggressiv skatteplanering, och de nationella åtgärdernas effektivitet måste utvärderas. Att bredda skattebasen skulle göra intäkterna mer motståndskraftiga mot ekonomiska svängningar och exceptionella chocker och stärka de automatiska stabilisatorernas funktion. Den höga koncentrationen av bolagsskatteintäkter, där de tio företag som betalar mest står för 45 % av bolagsskatterna, deras volatilitet och potentiellt kortvariga natur, tillsammans med deras ökande andel av de totala skatteintäkterna (rekordnotering på 18,7 % 2018) visar tydligt på risken att i alltför hög grad förlita sig på dessa intäkter för att finansiera stående löpande utgifter.

(24) Trots insatser för att stärka regelverket mot penningtvätt är Irland fortfarande exponerat för risker på grund av sin internationellt inriktade ekonomi med stora inflöden av utländska direktinvesteringar, och förekomsten av komplexa juridiska strukturer med utländska förmånstagare. Den nationella riskbedömningen håller på att ses över för att bättre spegla den faktiska riskexponeringen för de personer som yrkesmässigt tillhandahåller tjänster till bolag och truster. De här tjänsteleverantörerna förstår möjligen inte helt riskexponeringen och det leder till att få tvivelaktiga transaktioner anmäls. Tillsynen är inte tillräcklig för att åtgärda de här problemen och bygger inte på en riskbaserad metod, vilket inverkar negativt på regelverket mot penningtvätt. Ett nationellt register över verkliga förmånstagare har inrättats för företag, så att hemlighetsmakeriet kan begränsas och faktiska förmånstagare kan identifieras. Kvaliteten på den information som tillhandahålls och registrets effektivitet behöver övervakas på sikt.

(25) Dessa rekommendationer är visserligen inriktade på hur de socioekonomiska effekterna av pandemin ska hanteras och den ekonomiska återhämtningen underlättas, men de landsspecifika rekommendationerna för 2019 som rådet antog den 9 juli 2019 innehöll reformer som krävs för att kunna åtgärda strukturella problem på medellång och lång sikt. De rekommendationerna är fortsatt aktuella och kommer att fortsätta att övervakas nästa år, inom ramen för den europeiska planeringsterminens årliga cykel. Det gäller även rekommendationer rörande investeringsrelaterade ekonomiska strategier. De senare rekommendationerna bör beaktas vid finansieringen av sammanhållningspolitikens strategiska programplanering efter 2020, inbegripet riskreducerande åtgärder och strategier för att lätta på restriktionerna vad gäller den rådande krisen.

(26) Den europeiska planeringsterminen utgör en ram för en kontinuerlig samordning av den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken i unionen, vilket kan bidra till en hållbar ekonomi. Medlemsstaterna har utvärderat framstegen vad gäller genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling i sina nationella reformprogram för 2020. Genom att säkerställa ett fullständigt genomförande av rekommendationerna nedan kommer Irland att bidra till målen för hållbar utveckling och till de gemensamma insatserna för en konkurrenskraftig hållbarhet i unionen.

(27) Det är viktigt med ett nära samarbete mellan länderna i den ekonomiska och monetära unionen för att åstadkomma en snabb återhämtning från de ekonomiska konsekvenserna av covid-19. Irland bör i egenskap av en medlemsstat som har euron som valuta, och med beaktande av politisk vägledning från Eurogruppen, se till att dess politik ligger i linje med rekommendationerna för euroområdet och samordnas med övriga medlemsstater i euroområdet.

(28) Kommissionen har inom ramen för 2020 års europeiska planeringstermin gjort en omfattande analys av Irlands ekonomiska politik och redogjort för den i 2020 års landsrapport. Kommissionen har även bedömt stabilitetsprogrammet för 2020, det nationella reformprogrammet för 2020 samt uppföljningen av de rekommendationer Irland har fått tidigare år. Kommissionen har beaktat inte bara programmens relevans för hållbarheten i finanspolitiken och den socioekonomiska politiken i Irland utan också att unionens regler och riktlinjer har iakttagits, mot bakgrund av behovet att stärka den övergripande ekonomiska styrningen i unionen genom att framtida nationella beslut fattas med beaktande av synpunkter på unionsnivå.

(29) Mot bakgrund av den bedömningen har rådet granskat stabilitetsprogrammet för 2020 och dess yttrande[8] återspeglas nedan, särskilt i rekommendation 1.

(30) Mot bakgrund av kommissionens fördjupade granskning och denna bedömning har rådet granskat det nationella reformprogrammet för 2020 och stabilitetsprogrammet för 2020. I dessa rekommendationer beaktas behovet av att bekämpa pandemin och underlätta den ekonomiska återhämtningen som ett första nödvändigt steg för att möjliggöra en justering av obalanserna. Rekommendationer som direkt behandlar de makroekonomiska obalanser som konstaterats av kommissionen enligt artikel 6 i förordning (EU) nr 1176/2011 återspeglas i rekommendationerna 1, 2 och 4.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Irland att 2020 och 2021 vidta följande åtgärder:

1. I enlighet med den allmänna undantagsklausulen vidta alla nödvändiga åtgärder för att effektivt hantera pandemin, hålla igång ekonomin och stödja den påföljande återhämtningen. När de ekonomiska förhållanden tillåter, driva en finanspolitik som syftar till att nå en välgenomtänkt offentligfinansiell ställning på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, samtidigt som investeringarna stärks. Förbättra tillgängligheten till hälso- och sjukvårdssystemet och stärka dess resiliens, däribland genom att tillgodose vårdarbetskraftens behov och säkerställa allmän primärvård.

2. Stödja sysselsättningen genom kompetensutveckling. Ta itu med risken för en digital klyfta, också inom utbildningssektorn. Öka tillgången på subventionerat boende och bostäder till rimlig kostnad.

3. Fortsätta att stödja företagen, särskilt de små och medelstora företagen, framför allt genom åtgärder för att säkerställa deras likviditet. Tidigarelägga mogna offentliga investeringsprojekt och främja privata investeringar för att stödja den ekonomiska återhämtningen. Inrikta investeringarna på den gröna och den digitala omställningen, särskilt ren och effektiv användning och produktion av energi, hållbar kollektivtrafik, vattenförsörjning och avloppsrening, forskning och innovation samt digital infrastruktur.

4. Bredda skattebasen. Påskynda åtgärder för att avskaffa de inslag i skattesystemet som kan underlätta aggressiv skatteplanering, däribland utlandsbetalningar. Säkerställa effektiv tillsyn och kontroll av efterlevnaden av regelverket mot penningtvätt i fråga om tjänsteleverantörer till truster och bolag.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande

[8] Enligt artikel 5.2 i rådets förordning (EG) nr 1466/97.